

НАГОЛОШЕННЯ СЛВ

ДОВІДНИК УЧНЯ

“Богдан”
Тернопіль

ББК 81.2 УКР-4
Н30

Н30   **Наголошення слів. Довідник учня** / Упорядник
Г.А.Домарецька. — Тернопіль: Богдан, 2022.— 72 с.
ISBN 978-966-10-8164-1

У довіднику подано загальновживані слова сучасної української літературної мови, відмінювання, правопис і наголошення яких викликають певні труднощі.

Довідник призначений для учнів, вчителів та батьків.

Редактор: Будний Б.Є.

Комп'ютерний набір та верстка: Побережник О.В.

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена в будь-якому
вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга — Богдан, Україна, м. Тернопіль, просп. С. Бандери, 34а, 46002.

Навчальна книга — Богдан, а/с 529, Україна, м. Тернопіль, 46008.

У випадку побажань та претензій звертатися: тел./факс (0352) 52-06-07;
office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

Видавництво «Навчальна книга – Богдан» у соцмережах:

 bohdanbooks

bohdan books

c/NKBohdan

 t.me/bohdanbooks

ISBN 978-966-10-8164-1

© Навчальна книга – Богдан, 2022

Передмова

Загальновідомо, що культура усного чи писемного мовлення має відповідати певним нормам. Важливе значення у цьому має дотримання норм правильного наголошення слів.

У шкільній практиці щоденного мовного спілкування часто виникають запитання, чи правильно передається звучання слів, чи не порушується усталений літературний наголос, чи правильно утворена граматична форма слів.

Специфікою цього довідника є те, що в ньому подані слова, при наголошенні яких учні стикаються з певними труднощами.

Це слова з подвійним наголосом (**нафтovий і нафтovий**), дієслова недоконаного і доконаного виду (**перевoдити і перевoдити**), а також прислівники (**ковзko, máрno**) та дієприслівники (**пáлячи, кóсячи**).

У довіднику подаються деякі додаткові граматичні форми слів: при іменниках — родовий відмінок однини чи множини, при прикметниках та дієприкметниках — закінчення жіночого і середнього роду, при діє słowах — перша та друга особа однини та множини.

При укладанні довідника була використана література:

A. A. Бурячок. Орфографічний словник (К., 1996)

C. I. Головацук. Складні випадки наголошення (К., 1995)

C. Я. Єрмошенко. Словник труднощів української мови (К., 1989)

Орфографічний словник української мови. (К., 1994)

Українська літературна вимова і наголос. Словник-довідник. (К., 1973)

Пояснення скорочень

<i>виг.</i> — вигук	<i>н.</i> — називний відмінок
<i>д.</i> — давальний відмінок	<i>нак.</i> — наказовий спосіб
<i>див.</i> — дивітися	<i>невід.</i> — невідмінюване слово
<i>дієприкм.</i> — дієприкметник	<i>недок.</i> — недоконаний вид
<i>дієприсл.</i> — дієприслівник	<i>незм.</i> — незмінне слово
<i>дієсл.</i> — дієслово	<i>одн.</i> — одніна
<i>док.</i> — доконаний вид	<i>оп.</i> — орудний відмінок
<i>ж.</i> — жіночий рід	<i>ос.</i> — особа
<i>займ.</i> — займенник	<i>прикм.</i> — прикметник
<i>зн.</i> — знахідний відмінок	<i>присл.</i> — прислівник
<i>ім.</i> — іменник	<i>р.</i> — родовий відмінок
<i>кл.</i> — клічний відмінок	<i>с.</i> — середній рід
<i>м.</i> — місцевий відмінок	<i>теп.</i> — теперішній час
<i>майб.</i> — майбутній час	<i>числ.</i> — числівник
<i>мин.</i> — минулий час	<i>ч.</i> — чоловічий рід
<i>мн.</i> — множина	

А

абайде, присл.
 абиколи, присл.
 абікуди, присл.
абіхто, абікого
 абіщо, абічого
абіяк, присл.
 абіякий, абіякого, ж. абіяка,
     абіякої; с. абіяке, абіякого;
     мн. абіякі, абіяких
абошо, частка
автó, невідм., с.
автор, -а, мн. -й, -ів // автори
     словникá; але обідва áвтори
агéнтство, -а
агéнтський, -а, -е
адрес, -а, мн. -й, -ів // Ювілярові
     врúчено вітальнí адресí; але
     два áдреси (*писане привітання*)
адре́са, -и, мн. -éси, -éс
     (позначення місця проживання)
адресний, -а, -е (*від адрес*)
адре́сний, -а, -е (*від адréса*)
аллó, виг.
алфáвіт, -у
анізáщо, присл.
анікóли, присл.
аніхтó, анікого
аніщó, анічого
аніякий, аніякого; ж. аніяка,
     аніякої; с. аніяке, аніякого; мн.
     аніякі, аніяких
анонíм, -а
антóнім, -а, мн. -и, -ів
апóстроф і **апострóф**, -а
арáxic, -у
арáхісовий, -а, -е
аркушéвий, -а, -е

áтлас, -у (*географічний альбом*)
атла́с, -у (*тканіна*)
áтласний, -а, -е (*від áтлас*)
атла́сний, -а, -е (*від атла́с*)
атлéт, -а

Б

бáба, -и, мн. бабý, баб i бабів //
     Посхóдилися бабý й діди; але
     обідві бáбі
бáбка, -и, д. i м. -ци, мн. -бкý, бóк
     // понакликáли бабóк; але дві
     бáбки
бавóниковий i **бавовникóвий**, -а,
     -е
бавóвняний i **бавовня́ний**, -а, -е
бавовня́р, -á, op. -éм, кл. -ýре, мн.
     -í, -ів, д. -ám
багáж, -ý, op. -éм
багатíй, -á, op. -éм, кл. -íю, мн. -í,
     -ів
багатоголóсий, -а, -е
багаторазóвий, -а, -е
бадьорéнький, -а, -е
бадьорíстий, -а, -е
бáечка, -и, д. i м. -ци, мн. -чкý,
     -чкó // розповідáти баéчкý; але
     дvi баéчки
бáжаний i **бажáний**, -а, -е
базарювати, -юю, -юєш i
     базарувáти, -ую, -уєш
байдúже i **байдуже**, присл.
бáйка, -и, д. i м. -ци, мн. -йкý,
     -йбк // писáти байкý; але дві
     бáйки (*твір; вигадка*)
байкár, -á, op. -éм, кл. -áрю, мн.
     -í, -ів, д. -ýм
балакúн, -á, кл. -ýне, мн. -ý, -ів

балáчка, -и, д. і м. -ці, мн. -чкій, -чок
балáка, -и, д. і м. -ці, мн. -лкій, -лóк і -лки, -лок // дóвгі балкій; але дві балки

бáлочка, -и, д. і м. -ці, мн. -чкій, -чок // але дві бáлочки

бáнка, -и, д. і м. -ці, мн. -нкій, -нóк і -нки, -нок // бáнкій консéрвів; але три бáнки

бáночка, -и, д. і м. -ці, мн. -ночкі, -ночок і -ночкій, -ночоک // порóжні бáночкій; але три бáночки

барáн, -á, кл. -áне, мн. -ý, -íв

барвníк, -á

бáржа, -í, op. -ею

бáржевíй, -а, -е

барлíг, -логу і -логá, м. (у) -лóзі і -логу, мн. -лóги, -лóгів і логý, -логів

бас, -а, мн. -ý, -íв // спíвають басí; басíй акордеона; але два бáси

басíти, башу, басíш, басítъ, басимó, баситé, басять

баскíй, -á, -е

батькíвство, -а

бáтькíвський, -а, -е

бáтькíвшина¹, -и (*спадщина від батьків*)

Батькíвшíна і **Бáтькíвшíна²**, -и (*вітчизна*)

бáтько, -а, мн. -ý, -íв

баштáн, -áну і -анá, мн. -áни, -ánів і -анý, -анів

бóлка, -и, д. і м. -ці, мн. -лкій, -лóк // венéть бóлкій; але дві бóлки

бóолá, -ý, мн. бóоли, бóіл //

літáють бóоли; але дві бóолій

бóоляр, -á, op. -éм, кл. -árе, мн. -í, -íв, д. -ám

безадрéсний, -а, -е

безвíзний, -а, -е

безвíхідь, бéзвихідъ -ході, op. -хіддю

безвíсність, -ності, op. -ністю

бéзвісти, *присл.*

бездихáнний, -а, -е

бездóглядний, -а, -е

безквіткóвий, -а, -е

безкорíсливий, -а, -е

бéзкрай, -ю, op. -éм

бéзлад, -у

безперестáнку, *присл.*

безпомилkóвий, -а, -е

безприkладний, -а, -е

безсполучникóвий, -а, -е

безшелéсний, -а, -е

белькотáти, -очу, -очеш, -очуть; нак. -очí

белькотíти, -очу, -отíш, -отítъ, -отимó, -отите, -отáть; нак. -отí

белькотáчи, *дієприсл.*

бéнзопровíд, -вóду

бéрег, -а, м. (на) -езі, мн. -ý, -íв // Річка підмиває берегíй; але обíдва бéреги

берегtí, -ежу, -ежéш, -ежé, -ежемó, -ежетé, -ежúть; мин. -ríg, -реглá

берéженíй, -а, -е, *дієприкм.* (дбайливо берéжені книжкíй; берéжене від сónця облýччя)

бережéний, -а, -е, *прикм.* (обережній: Бережéного й Бог бережé)

Кінець безкоштовного уривку.
Щоби читати далі, придбайте,
будь ласка, повну версію
книги.